

14. september – martýriums-dagurinn 2017

Virgárd Dalsgaard

Nú nærkast tann stóri ceremonielli sjálvþínudagurinn hjá loysingar-sektinni, sum altíð hefur verið sera trúgv móti symbolum og alskyns symbol-

politikk.

Í ár ætla teir so, at teir skulu vera ekstremt TÝÐULIGIR í sínum ceremoni-tiltøkum.

Tað hefur leingi sitið ein symbol- og ceremoninevnd, sum skrivliga hefur tastað og intellektuelt jóttað seg gjøgnum eitt sera rúgvismikið idé-tilfar.

Nevndin hefur havt skiftandi limaskara, men triggir av symbol-istunum hava verið permanentir limir; nevnliga ígongdsetarin Rani Nolsøe, ceremonimeistarin tiirgir Kruse og superdidakturin Jørgen Úlvsá.

Hesir eminentu tonkjarar hava sjáldan verið heilt samdir um nakað, men hinir nevndarlimirnir hava verið so frægir, at nevndar-fólk eru higartil ikki beinleiðis farin til hendurs.

Stríðið hefur verið principielt um, hvussu man skal eyðmerkja dagin: Skulu teir alsamt grenja um, at tað er so synd í teimum, ella skulu teir hovera um, at teir eru so nógv betri til alt, enn danskarar.

Hetta er eitt relevant eksistentielt problem fyri smáar tonkjarar.

Skal tað vera tann triviella søgugliga offur-rollan við sorgardámi, gremji-møtum og nationalari andakt allan dagin, ella skal man heldur velja ta meira heroisku rolluna, har man við menskari Tarzan-attitudu visir, at man bæði kann knúska allar teir illavorðnu danskararnar og svína Danmark illa út við alskyns skemdar-ordum úr tí Jonhardsku orðabókini.

Tað er beisk ósemja heilt upp í ovasta kvett-sætið, har tann neyðstaddi floksleiðarin er farin í hugsiboks, akkurát sum tokufjari Amdi frá Tvind.

Tann verbala glímingin er nærmast endað við einum slagi av millum-loysn, soleiðis at fólk bæði kunna gráta og festa.

Onkur uppskot eru tó heilt kveistraði av borðinum, m.a. tí tey vóru for konditions-krevjandi fyri ta heldur spinklu fysikkina hjá fleiri av teimum atletiskt ótrænaðu loysingar-fólkunum.

Her kunnu vit t.d. nevna tað vrakaða uppskotið frá Úlvsá,um, at 126 t.e. (14 x 9) danskt tips-stuðlaðir patriotar úr Unga tjóðveldi skuldu renna sprongdar-renning líka úr Kirkjubø við føroyskum flaggi, kol-svørtum silkibandi um hvøvd, grindaknivi og hvør sínum petti av múrinum heilt niðan til Kongaminnið, har teir síðani skuldu sparka og steina obeliskin við tí kavrotna Kirkjubíggjargrótinum. Hetta hildu fleiri symbolisjar kortini ikki vera nógv originalt.

So var tað meira substansur í uppskotinum frá tí uppfinsama Birginum Kruse:

Hann advokeraði spelkin fyri, at 14 tjóðveldismenn í morreyðum ný-tøvdam koti, svørtum lærstuttum Bermuda-brókum, húðaskóm og hvalvákni saman við 9 tjóðveldiskonum í krunkasvartari bhurka, øskugrómutun kjálkum og høg-hælaðum rotuskóm skuldu dansa allan fyrripartin niðri í Vágsbotni rundan um Nólsoyar Páll, meðan tey

skiftivís venaðu seg um "FØROYAR" ella "kagaðu" upp í loft, meðan tey messandi skriggjaðu: "Sært tú fuglin HAR?" - Kringvarps-dreingirnir skuldu senda hetta innovativa tiltakið "non-stop"!

Hetta interessanta og djarva uppskotið hjá Kruse var eisini felt eftir drúgvu debeat.

Við stórum beiskleika samdust loysingar so endiliga um, at dagurinn heldur skuldi markerast í sjálvum Løgtinginum, so teir kundu fáa tinglimir úr hinum flokkunum at varnast, hvussu raskir og uppfinsamir, loysingar eru.

Harafurtat kundu teir lættliga fáa mikrofónjassarnar frá "republican service" mannsterkar niðan í Tingið at assistera við at útbreiða og kringvarpa, hvussu kreativur symbol-flokkurin er.

Avgjört var, at skráin blivur so-ljóðandi lutvist eftir uppskrift frá Rana og instruerað av Kruse:

Man skal fara sáttliga og diskret í holt við sjálvan morgindagin.

Í samráð við tað altíð ovurfúsa útvarpið, skal poeturin og guitaristurin Steintórus Rasmussarsonur spæla og syngja meginpartin av fosturlandstilfarinum í Føroya fólks sangbók, meðan hann við sordinrødd supplerar við citatum úr bókini um sítt beskeðið designaða listarverk, sjálvt lívið, inntil Tingið verður sett.

Avgjört er, at Siri Steinberg, Anita á Friðriksmørk, Katrin Kallsberg, Kristina Háfoss og Bjørt Samuelsen vraka bhurka-plaggið og heldur mæta demonstrativt elegantar í donskum klæðum og vælsmurdum andliti, meðan allir teir mannligu loysingar-tinglimirnir skulu trína nossligir fram í reyðum klæðningi við kritahvítari skjúrtu og slipsi. Vællæddir føroyingar, UTTAN torvmold, tvístertur tøð ella snik!!!

Henda geniala "provokatióin" er eitt sjálvstøðugt projekt, sum er úttonkt í Klakksvík av tí dynamiska uppfinnaranum Rana Nolsøe og skipað av Birgir Kruse. - Men bíða nú!

Skjótt kemur róp í, tí soleiðis skal kortini ikki vera! Tí inn gjøgnum víðopnar tingdyr brýtur ein intellektuel fylking við ryggjamerkjum frá Setrinum, - tað er bandin við teimum herðabreiðu tjóðbandalimumum Carl Johan Jensen, Jonhardinum Mikkelsen og Sakarissa Zachariassen á odda, og teir fara eirindaleyst og ráir til verka og við sikrari hond skræða teir klæðini av bæði loysingum og loysing-gellum, og sí, tey eru als ikki brókaloyingar!

Nei. sum fuglurin Phønix opinberast undir teimum vemmiligu og alt for nossligu donsku klæðunum føroyskur uniformur hjá kvinnunum og torvatrølla-befongdur kotabúni hjá monnunum. Tað er sum apolyptiskur gandur á tingi. Eingin mælir orð!

Øll hava verið vitni til eina einstandandi sjálldsama metamorfosu, sum aldrin fyrr hefur verið at sæð í nøkrum lóggávu-tingi norðan fyri Alpurnar, heldur ikki einum polskum!

Allir hinir prosaisku tinglimirnir standa sjálvandi rættiliga ovfarnir yvir íverksetingar-genialitetin hjá symbolflokkinum, men tað er slett ikki líðugt enn.

Kommunalt ískoyti

Fyri at hvessa og undirstrika symbolikkin er eisini hent nakað avgerandi hinumegin vegin, also yviri á

býráðnum, har tjóðveldið hefur ein aktivan bindiklubba sitandi, sum goggandi heldur hondina yvir og undir tí kroniskt bilsna og stóroygda kommunala kransakaku-figurinum, tí alsamt gánandi frúnni Onniku O.

Gellurnar í býráðnum vilja ikki standa aftan fyri symbolnevdina í spekulativari innovatióin, so tær hava metaforiskt tikið sær inspiratióin í síni egnu ambivalentu støðu sum "búrhønur" hjá Onniku, men nú skal Danmark also eisini hava tað. Tað plagar jú at vera heilt gratis at herja á danskarar.

So beint eftir ta skikkiligu "strippingina" av loysingarliðinum í tinginum, verða tær kommunalu tjóðveldis-damurnar við Balle-Gunnvør á odda bornar inn í Tingið, hvør í sínum jarnbúri. Men so skjótt sum tær eru komnar inn, herjar tann stálsetta Háfoss eftir atvatu á loysingar-búrini og brýtur lásið upp, so allar tær kommunalu hønurnar flagsa fegnar og fnisandi yvir á áhoyraraplássini, sum relativt frælsir fuglar.

Hetta er ein symbolikkur, sum sjálv tann minst begávaði tjóðveldisveljarin kann forstanda.

Samstundis fortelur Háfoss, at hetta er ein tiltrondur offensivur móti danskari kúging og fjøtrandi BLOKKI. Rani N. gongur febrilskt millum áhoyrararnar við einum risastórum papmaché-blokki á bakinum, so eisini tey heilt skilaveiku kunnu fata, at hann er við at hokna undir tí skenska danska blokkinum. Ranablokkur er designaður í íverksetingarhúsinum í síni tíð.

Hinar tingmennirnir eru nú so bilsnir, at fleiri mugu troysta seg við bæði Panodil og kaffi. Summir mugu leska seg við sterkari luggi, men tað verður átalat av Reynatúgvuni, sum hóttað er við slátt fundin, áðrenn hann er begyntur.

Túgvann rennur annars fjákut, hálvvilst og euforisk runt; hon hefur síðani brókaloysingina ballað seg inn í eitt skrætt og hálvskitið føroyskt flagg hjá Unga tjóðveldi..

Men teir chokeraðu áhoyrarar og tingmenn, sum nú ætla sær til rýmingar, verða heilt forfardir, tá ið teir knappliga varnast sjálva kullinatióinina av hesi hegnigu provohending í B. Krusu-regi.

Tað verður steintøgn og fullkomuliga kvirt, tí inn eftir gólvinum verður nú borin ein fulkomuliga ókenniligur figurur í gullstóli. Hann er vavdur og surraður inn í eitt risastórt kopi av Seyðabrævinum, fyrstu útgávuna av "14. september", dópsattestina hjá Trónda í Gøtu, undirskrivað av Sigmundi B., Magna Charta, flokskránnar hjá symbolflokkinum, ókannaði skjól, krógvaði og horvin skjól, fyrstu stavingarbókina hjá Erlendi Paturssyni, fleiri tons av fiskivinnubroytingaruppskotum og so síðst, men ikki minst stjórnaarskipanaruppskotið í beskednum 71 eintøkum, eftirsum tað eru liðin akkurát so nógv ár, síðani tað stóra martýriið í 1946.

Ei undir í, um bæði Tinganes, Løgtingið, fiskimenn og reiðarar eru við at drukna í pappíri, tá ið bara ein politikari er kominn at siggja so pappírskvaldur út, eftir bara hálva setu í landsgonguni..

Við tað, at gullstóla-figururin hefur eina symbolska hýsu hangandi um hálsin, blivur hann skjótt identifíceraður sum okkara hektiski fiskaministari. Eitt spjaldur er eisini. har á stendur, at tað verður skjótt atlantisk AUKTIÓN, har ALT verður

selt til SPOTT-prís.

Upprunaliga ætlanin var, at fiskaministarin skuldi sita undir luggmanni, men eingin rúmast í fanginum hjá honum fyri berum pappíri, so luggmaður hefur slitit seg leysan og gongur sjálvur niðan í Tingið.

Henda entré fær moderatar lógvabrestir, og bæði andstøða og samgongan forstanda væl symbolikkin.

Fiskaministarin sær ekstatiskur út, meðan hann við skelvandi patos grælur úr pappírstrúgvuni og citerar ein stóran part av sjei-tabellini uttanat, næstan feilfrítt, sjálvt um Háfoss noyðist at sufflera hann eitt sindur, tí akkurát tí tabellini hefur hon eisini góða hylling á

Fiskaministarin hefur henda 14/9 valt at smoyggja seg í offur-rolluna, heldur enn ta vanligu gorrandi og aggressivu attituduna, og hann hevur tí kravt, at hann sleppur at sita og bita negl á einum fakir-bretti við donskum seymum í, so leingi tingfundurin varar

Hetta verður eftirlíkað sorgblíðliga av partamonnum..

Nachspiel

Eftir tingsetanina, verður nachspiel hjá loysingum uppi í Dansifrøi, har teir ætla at smáfesta og hátíðarhalda sorgina um tann fjúrtanda september! Annars eru taðbara serbarar, sum hátíðarhalda eitt tap líka so eldhugaðir sum teir føroysku symbolmennirnir. Serbarar hava tó munin, tí teir festa um eitt tap móti turkum í 1387, og tí ætla loysingarmenn at bjóða serbingum til veitslu í næsta ár, tá ið man ætla at krevja, at 14. september verður frídagur, kanska heiligidagur. Annars mugu sambandsfólk sperrast inni allan sorgardagin.

Magni Arge, sum nýliga hefur sungið í Japan, hefur lovað at undirhalda loysingum og loysing-gellum. Hann sigt p.t. at liggja millum teir ovastu á teimum japonsku hit-listunum við "*Eins og áarstreymur rennur..*", so fólk eru spent sum til jólahald.

Tað stóra PARANOIA-sangkórið er ikki við í ár, tí tey flestu eru blivin so búgvín, at tey hava meldað seg út úr sektini og eru blivin sambandsfólk. Tey hava eisini fingið valgrætt. Fleiri hava fingið bil, børn og bankalán, og so heldur spøluni uppat hjá teimum allarflestu.

Magni verður tí næstan einmallur, men fer eisini at fortelja eini tárandi fjøld, hvussu tungt tað er at skulla arbeiða í tveimum lóggevandi sessum. Tað er strævið hjá einum loysingi at passa tvey ting í senn!

Tessvegna fer hann á absolutt óforstáiliggum gøtudonskum at syngja tann sentimentala sangin hjá Jeppe Ákjær: "*Jeg bærer med smil min byrde*" saman við Balle-Gunnvør og Anitu Frberg.

Balle hefur hóttað við at syngja niðurlagið til Marseillaisuna á íslendskum, men tað bleiv uppgivið.

Annars verður eisini eitt sindur av meira seriøsum innihaldi. T.d. hefur Jonhardur Mikkelsen saman við Birgir Kruse og Úlvsá lagt fram eitt uppskot um, at Danmark verður heilt strikað í einum komandi geografiskum atlassi, meðan Ísland, Serbien, Grønland og Baskaralandið fáa hvør sínar tvær síður í atlassinum.

J. Úlvsá hefur eisini ein passus, har hann skjýtur upp, at danskt verður totalt útruddað í øllum skúlum, meðan baskiskt mál verður obligatoriskt frá barnahava-altri. Hann

svermar sjálvur nógv fyri baskiskum, tí teir hava tað allarelsta málið í Europa og eru kanska málsliga skyldir við neanderthalararnar. Tað átti filosofiskt at verið ein eklatantur fyrimunur hjá loysingum.

Annars sleppa fólk at gumla spikbitar, sutla garnatál og jagla turra hýsu, meðan tey hugaði smákvøða um gólvið, uttan knív, gafful ella stólar tí - tað er alt alt for danskt!

Øll rópa standandi hurrá fyri Føroyum, Íslandi, Andorra og Baskaralandinum. Eisini minnst tey grátirørd Che Guevara, Djengis Khan, Erlend Patursson, Trónda í Gøtu, Lumumba og Kálv Litla.

Tað blivur altíð eitt sindur av misstemningi, sum t.d. tað, at ein fullur eysturoyingur villist inn og harðmælt postulerar, at Tróndur í Gøtu var pedofilur, og tað skuldi vera tí, at hann dragsaði Sigmund og Tóra norður til Gøtu í síni tíð. Slíkir ljósaslökkjarar verða við harðari og brutalari hond tiknir og beindir á dyr, sjálvt um teir eru heiðurslimir í symbolflokkinum.

So eru tað teir afturvendandi smálgu perfektionistarnir, sum rópa, hví man ikki sorgarheldur tann 18. september, tá ið terroristar vildu spreingja okkara parlament. Slíkir søgu-pedantar verða sjálvandi líka-leiðis tiknir við fastleika, kneplaðir og sparkaðir á dyr út til partisanarnar úr Unga tjóðveldið, sum kollektivt smyrja teir av.

Katrin lækni og megin-loysingur fer saman við Anitu á Friðriksmørk at standa fyri einum feministiskum innslagi, har tær fara at causera góðan hálvannann tíma um, HVÍ DANSKAR KVINNUR EINKI DUGA & EINKI NYTTA. Hetta er eitt gamalt mál, sum tær hava arbeitt leingi við, og hvørja ferð tær triva í evnið, er altíð okkurt tvørball, sum ikki heldur seg hava forstaðið teirra akademisku belæring.

Tá plaga tær oftast fornermisliga at enda fyresturin við at deklamera, at so mikið vita tær, at eingin donsk kona dugir at binda, eingin dugir at baka, eingin dugir at syngja og danskar ommur eru egoistar, tí tær ferðast í staðin fyri at passa síni ommubørn.

TÍ MUGU VIT sjálvsagt HAVA LOYSING!

Kvøldið endar við føroyskum dansi, har formaðurin í Unga tjóðveldi skipar "*Nú eru kvøldini myrk og long*". Aftaná koma Carl Johan, skald Jensen og Jonhardur M., sum annars ikki plaga at skipa ósmædnir út á gólvið og kvøða "*Geipatátt*".

Carl Johan hefur debuterað sum skipari niðri í Bruxelles á tí vælkenda vertshúsinum "*Delerium tremens*", so hann er væl fyrireikaður.

Teir hava lært seg niðurlagið og ikki so heilt fá ørindi. Aftaná dansin lovprisar skaldið hesum ómissliga kulturskatti, sum allir føroyingar eiga at brúka hvønn dag, serliga tá ið teir arbeiða sum appendix í diplomatiskari tænastru.

Kvøldið endar við, at Siri Stenberg lesur spakuliga úr bókmentasøguni hjá Árna Dahl og Høgni Hoydal lesur hart úr tí hálvliðna 18 ára gamla stjórnaarskipanar-uppskotinum, inntil tey flestu eru antin farin ella sovnað.

Aftur ein ógloymilgur 14. september!